

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

**Onderwijsprestaties en
Voortgezet Onderwijs**

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
WJZ/62400425

Datum 11 mei 2026

Betreft Wijzigingsregeling verrekening uitkeringskosten vo

Hierbij bied ik u het ontwerp aan, houdende wijziging van de Regeling verrekening uitkeringskosten vo in verband met de verlaging van het collectieve deel en verhoging van het individuele deel. Deze regeling wijzigt de eigen bijdrage van schoolbesturen aan de werkloosheidskosten in het voortgezet onderwijs (vo) van 25% naar 50%. Tegelijk met deze verhoging wordt de collectieve bijdrage verlaagd van 75% naar 50%.

Hiermee wordt de financiële prikkel voor werkgevers in het vo met werkloos ex-personeel sterker en gelijkgesteld aan die voor werkgevers in het primair onderwijs (po). Doel is terugdringen van de werkloosheid in het vo en het stimuleren van de inzet op re-integratie naar werk.

De voorlegging geschiedt in het kader van de wettelijk voorgeschreven voorhangprocedure, bedoeld in artikel 13.1; artikel 5.33, tweede lid, van de Wet voortgezet onderwijs 2020 en biedt uw Kamer de mogelijkheid zich uit te spreken over deze ontwerpregeling voordat deze zal worden vastgesteld.

Deze wettelijk voorgeschreven voorhangprocedure bedraagt vier weken. Indien meer dan een vierde deel van die termijn binnen een recesperiode van uw Kamer valt, wordt de termijn zodanig verlengd dat drie vierde deel daarvan buiten die recesperiode van uw Kamer valt.

Er wordt gestreefd naar inwerkingtreding van deze regeling met ingang van 1 januari 2028.

Een gelijklopende brief heb ik heden gezonden aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Onderwijs en Emancipatie,

Judith Zs.C.M. Tielen

62400425

**Regeling van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van
nr. 62314317, houdende wijziging van de Regeling verrekening uitkeringskosten vo in
verband met de verlaging van het collectieve deel en verhoging van het individuele deel**

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gelet op de [artikelen 6.4, eerste lid, tweede lid onder b en vijfde lid](#), en [6.14, derde lid, van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#);

Besluit:

De Regeling verrekening uitkeringskosten vo wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 2 wordt '75' vervangen door '50'.

B

In artikel 3 wordt 'artikel 6.5' telkens vervangen door 'artikel 6.4'.

C

In artikel 4 wordt '25' vervangen door '50'.

D

In artikel 5 wordt 'artikel 6.5' telkens vervangen door 'artikel 6.4'.

E

Deze regeling treedt in werking op 1 januari 2028.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Judith Zs.C.M. Tielen

TOELICHTING

I. Algemeen

1. Aanleiding

Deze wijzigingsregeling verhoogt het percentage van het individuele deel van de uitkeringskosten en verlaagt het percentage van het collectieve deel van de uitkeringskosten in de Regeling verrekening uitkeringskosten vo. Het betreft de verrekening van de uitkeringskosten die voortvloeien uit werkloosheid.

De aanleiding voor deze wijziging is een aanbeveling uit het rapport "Werkzaamheid van de werkloosheidsregeling in het voortgezet onderwijs en effecten van het normatief verevenen" (hierna: WOVO-onderzoek¹) dat in december 2024 naar de Tweede Kamer is gestuurd.² Eén van de aanbevelingen uit het rapport is om het individuele deel van de uitkeringskosten voor een vo-schoolbestuur te verhogen zodat schoolbesturen een sterkere prikkel voelen om werkloosheid te voorkomen en te verkorten. Voorliggende wijzigingsregeling is de uitwerking van deze aanbeveling.

De regeling geldt niet voor Caribisch Nederland (CN) omdat voor de onderwijssector in CN geen sprake is van eigen risicodragerschap voor de werkloosheidskosten. De voorliggende wijzigingsregeling betreft een wijziging van de regeling die in Europees Nederland van toepassing is.

2. Probleembeschrijving en aanpak

2.1 Situatieschets

Er waren in het vo in 2023 ruim 2.000 mensen die een werkloosheidsuitkering (WW-uitkering en/of bovenwettelijke WOVO-uitkering) ontvingen. De kosten hiervan waren ruim € 78 miljoen. Dit is ongeveer 0,85% van de basisbekostiging in het vo. Als het lukt om deze mensen terug te leiden naar de arbeidsmarkt levert dat een bijdrage aan het terugdringen van het personeelstekort. Bovendien kan het geld dat nu aan uitkeringen wordt besteed ten goede komen aan de kwaliteit van het onderwijs.

In de onderwijssectoren zijn de werkgevers eigenrisicodragers voor de werkloosheidsuitkeringen. Dit houdt in dat de werkgevers geen werkloosheidspremie voor hun werknemers betalen, maar dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor de kosten die voortvloeien uit de werkloosheid van hun voormalig werknemers. Als er veel mensen door een werkgever worden ontslagen (bijvoorbeeld in geval van krimp), kan dit leiden tot hoge kosten voor deze werkgever. Om dit risico te verkleinen, is er in het vo gekozen om solidariteit tussen de vo-werkgevers in te bouwen. Dit wordt gedaan door een deel van de kosten (25 procent) ten laste van het individuele bestuur te brengen, en het overige deel (75 procent) collectief te dragen (over de sector 'te verevenen').

Een ander gevolg van het eigenrisicodragerschap is dat de werkgevers zelf verantwoordelijk zijn voor de re-integratie van hun voormalig werknemers. In de onderwijssectoren heeft het UWV daardoor een beperkte rol bij het controleren van de sollicitatieplicht tijdens de WW uitkering en geen enkele rol bij ondersteuning in de re-integratie in zowel de WW-fase als tijdens de na-wettelijke fase. Hoewel het aantal werkloosheidsuitkeringen in het vo de afgelopen jaren is gedaald (zie paragraaf 2.2), blijkt uit het WOVO-onderzoek dat werkgevers de re-integratieverplichtingen die zij hebben nog onvoldoende oppakken. Eén van de oorzaken hiervoor is dat de financiële prikkel om werk te maken van re-integratie voor werkgevers nu te laag is door de verevening van het merendeel van de werkloosheidskosten.

Het WOVO-onderzoek concludeert ook dat de uitkeringsgerechtigden een grote rol hebben bij het verminderen van de werkloosheid in het vo. Door werkgevers te stimuleren hun re-integratie

¹ WOVO staat voor werkloosheidsregeling onderwijspersoneel voortgezet onderwijs.

² [Werken in het onderwijs | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#) [Eindrapport Werking van de werkloosheidsregeling in het vo.pdf](#).

activiteiten beter op te pakken, kan de wijziging indirect ook effect hebben op actiever zoekgedrag van de uitkeringsgerechtigden.

2.2 Aanpassing van de vereveningssystematiek

Door het verhogen van het percentage van het individuele deel naar 50 procent wordt de regeling stimulerender, maar blijft het solidariteitsprincipe in stand. Uit het WOVO-onderzoek blijkt namelijk dat het solidariteitsprincipe van de vereveningssystematiek door de werkgevers in het vo breed gewaardeerd wordt. Over de optimale hoogte van de eigen bijdrage lopen de meningen uiteen. Meer dan de helft van de werkgevers is voorstander van een hogere eigen bijdrage, waarvan het merendeel een verdeling van 50 procent eigen bijdrage en 50 procent collectief als optimaal ziet. Hiermee wordt de verantwoordelijkheid voor de werkloosheidskosten meer belegd bij de werkgever die de kosten veroorzaakt dan nu het geval is. Simulaties van de herverdeeffecten bevestigen dat de financiële gevolgen voor de schoolbesturen goed te dragen zijn, maar dat de kosten stimulerender belegd worden. Deze simulaties worden in paragraaf 4 verder toegelicht.

Daarnaast sluit het vo met deze aanpassing beter aan bij de regelgeving in de andere onderwijssectoren. In deze sectoren is de verdeling tussen de eigen bijdrage en verevening van de werkloosheidskosten stimulerender. In het po is de eigen bijdrage 50 procent en in het mbo, hbo en wo 100 procent. In mbo, hbo en wo is deze verdeling al lang 100 procent. In het po is het percentage in augustus 2022 verhoogd naar 50 procent. Sindsdien is het aantal nieuwe WW-uitkeringen in het po aanzienlijk teruggelopen: met 40 procent in 2023 ten opzichte van 2021. In het vo was deze daling 15 procent. De daling in het po is dus een stuk sterker dan in het vo. Bovendien zien we dat de werkloosheid in het po na 2022 blijft dalen, waar dit in de andere onderwijssectoren toeneemt. In 2023 waren er in het po minder WW-uitkeringen dan in het vo. Dit was niet eerder het geval. Dit heeft ook gevolgen voor het aantal bovenwettelijke uitkeringen dat als gevolg hiervan met een vertraging lager zal uitkomen. Aansluiting bij de verdeling in het po is het meest passend voor het vo. De eigen bijdrage gaat omhoog zonder dat de financiële risico's bij met name kleinere besturen te groot worden.

2.3 Andere oorzaken

Het verhogen van de financiële prikkel voor werkgevers is slechts één van de aanbevelingen uit het WOVO-onderzoek. Andere aanbevelingen op het terrein van verbeterpunten in de informatievoorziening, lange uitkeringsduur en daardoor een lage prikkel tot werkhervatting voor met name oudere uitkeringsgerechtigden (55+), versnippering van re-integratieactiviteiten en terughoudendheid van nieuwe werkgevers om werklozen met een lang arbeidsverleden weer in dienst te nemen worden niet met deze wijziging aangepakt.

Een deel van de andere aanbevelingen zal door OCW met andere beleidsinstrumenten dan regelgeving worden opgepakt.

Omdat de bovenwettelijke werkloosheidsregeling in het vo in de cao vo is opgenomen, zijn wijzigingen in de hoogte en duur van de uitkeringen en de uitvoering van de regeling een verantwoordelijkheid van de partijen aan de cao-tafel. De verwachting is dat het verhogen van de financiële prikkel bij werkgevers een stimulans kan zijn voor de sociale partners om nader in gesprek te gaan over de vormgeving en uitvoering van de bovenwettelijke uitkeringen. In het onderhandelaarsakkoord cao vo 2025-2027 hebben cao-partijen afgesproken om het systeem van sociale zekerheid tijdens de looptijd van deze cao te bespreken, opnieuw te beoordelen en daar waar nodig aanpassingen te formuleren.³

3. Administratieve lasten

Omdat de uitkeringskosten ambtshalve worden verrekend met de bekostiging op basis van reeds beschikbare gegevens en er ook geen extra verantwoordingsvoorschriften zijn, leidt deze regeling niet tot extra administratieve lasten.

---

³ Onderhandelaarsakkoord cao vo 2025-2027

4. Financiële gevolgen

4.1 Gevolgen voor de Rijksbegroting

Deze regeling wijzigt de verrekening van uitkeringskosten met de bekostiging. Als zodanig heeft deze regeling geen gevolgen voor de Rijksbegroting.

4.2 Gevolgen voor de onderwijssector

Het doel van de wijziging is dat werkgevers hun rol in de re-integratie van hun voormalig werknemers actiever oppakken, waardoor werkloosheid wordt voorkomen en verkort. Dit zou de totale werkloosheidskosten in de sector op termijn verlagen.

Bij invoering zijn er herverdelingseffecten. Hoe deze zullen uitpakken is nog onzeker, omdat deze afhankelijk zijn van de werkloosheid op dat moment. De orde van grootte van de effecten kan worden ingeschat met behulp van een simulatie op basis van recente realisaties van uitkeringskosten en bekostiging.

In 2024 betaalden schoolbesturen in het vo gemiddeld € 274.525 aan uitkeringskosten. Het gaat hier om het totaal van de eigen bijdrage en kosten die collectief worden gedragen. De eigen bijdrage en de collectieve verevening werken als communicerende vaten. Wanneer een schoolbestuur een eigen bijdrage betaalt vanwege eigen uitkeringsgerechtigden, gaat het schoolbestuur door de verhoging van de eigen bijdrage van 25 procent naar 50 procent twee keer zoveel eigen bijdrage betalen. Tegelijkertijd neemt het collectieve aandeel in de kosten af met een derde (van 75 procent naar 50 procent van de totale uitkeringskosten).

Simulaties op basis van data uit 2024 laten zien wat het effect is voor schoolbesturen als de eigen bijdrage over het jaar 2024 verhoogd wordt naar 50 procent. Schoolbesturen die onder de huidige regelgeving relatief weinig of geen eigen bijdrage betalen, gaan bij verhoging van de eigen bijdrage in totaal minder uitkeringskosten betalen. Ze profiteren van een verlaging van de collectieve lasten, terwijl de verhoging van de eigen bijdrage relatief klein is.

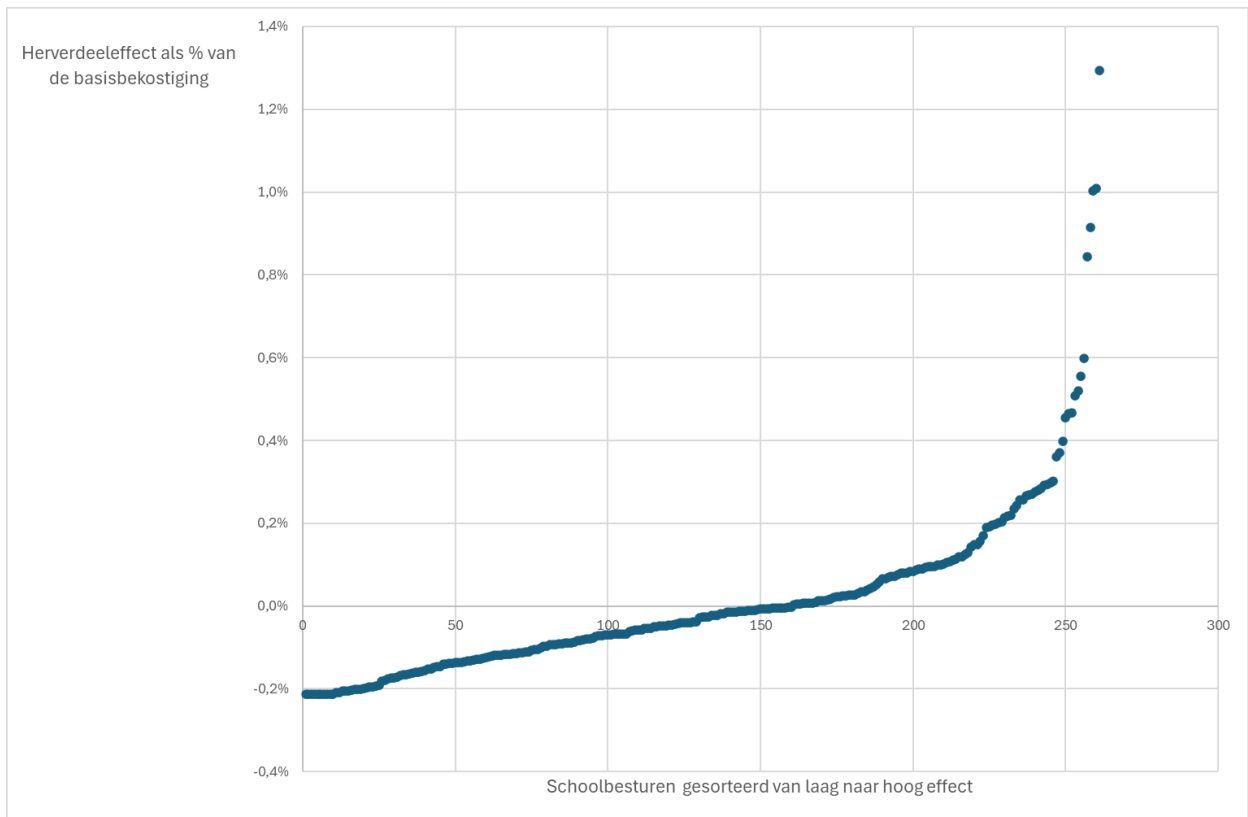
Uit de simulatie blijkt dat 160 schoolbesturen erop vooruitgaan. Deze groep gaat er gemiddeld 14,5 procent (€ 24.593) op vooruit. Een groep van 101 schoolbesturen gaat erop achteruit. Deze besturen gaan gemiddeld 15,6 procent (€ 37.326) meer betalen aan werkloosheidskosten. Dit komt er voor de meeste besturen op neer dat zij maximaal 0,5 procentpunt van de basisbekostiging extra aan werkloosheidsuitkeringen gaan betalen. Er zijn twaalf besturen waarvoor de stijging van de uitkeringskosten circa 0,5 procentpunt van de basisbekostiging bedraagt of hoger (zie figuur 1). In de simulatie is alleen in beeld gebracht wat het directe effect op de uitkeringskosten is bij verhoging van het individuele deel en verlaging van het collectieve deel. Mogelijke gedragseffecten zijn hierin niet meegenomen. Als besturen bijvoorbeeld een actiever re-integratiebeleid gaan voeren, kunnen zij de kosten aan werkloosheid omlaag brengen.

Grote en kleine schoolbesturen gaan er ongeveer even vaak op vooruit als op achteruit. Echter, als kleine schoolbesturen erop achteruit gaan, is het relatieve effect gemiddeld genomen groter dan bij grote schoolbesturen.

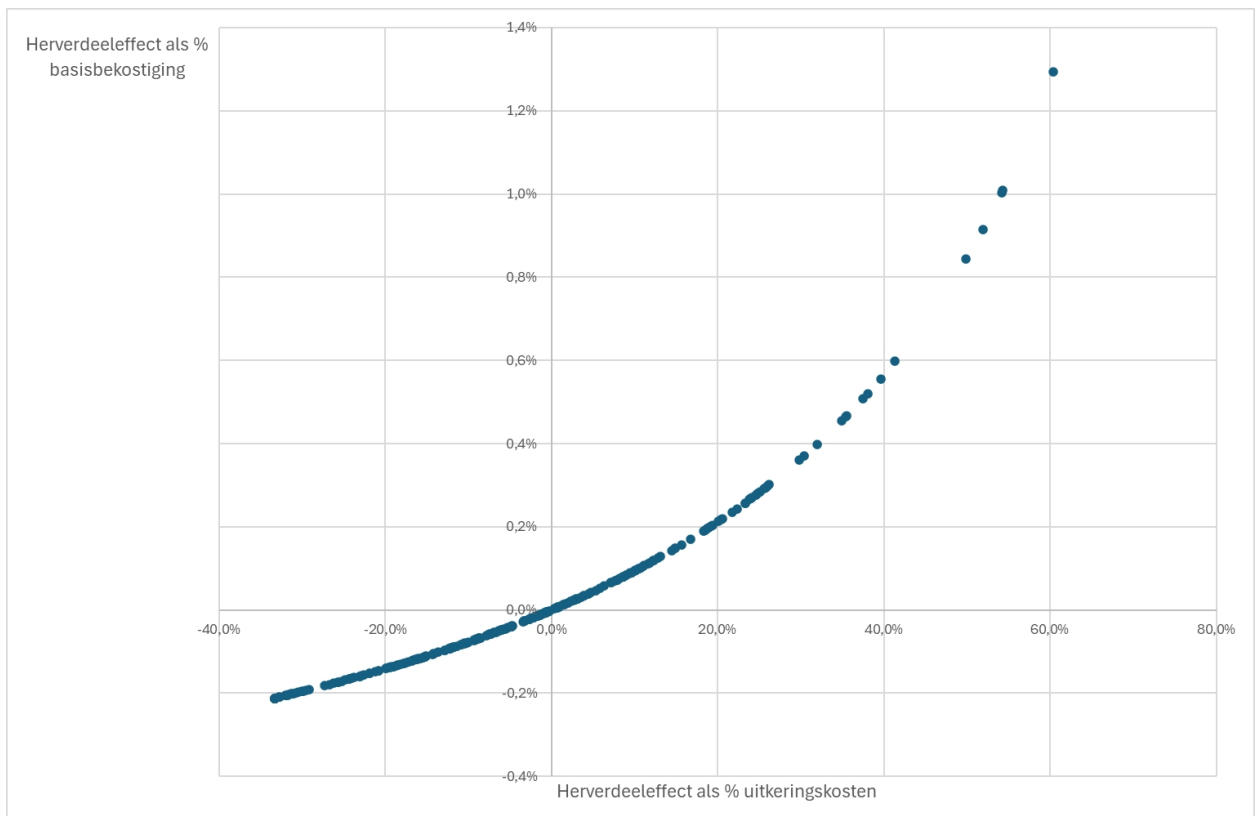
Figuur 1 (a en b) geeft voor deze simulatie het herverdeeeffect per vo-schoolbestuur aan. In 1a zijn de besturen genummerd op volgorde van relatief minder betalen naar meer betalen en is het herverdeeeffect per bestuur uitgedrukt als percentage ten opzichte van de omvang van de basisbekostiging van het bestuur. In 1b zijn de herverdeeeffecten als percentage van de uitkeringskosten afgezet tegen de herverdeeeffecten als percentage van de basisbekostiging.

Figuur 1: Herverdeeeffecten bij 50 procent individuele eigen bijdrage

1a

1b

Voor de samenwerkingsverbanden pakt de wijziging anders uit dan voor de schoolbesturen. De samenwerkingsverbanden betalen wel het individuele deel van de uitkeringskosten, maar zij betalen niet mee aan het collectieve deel omdat ze geen basisbekostiging ontvangen. Bij de herverdeeffecten zorgt dat ervoor dat zij wel te maken krijgen met de stijgende kosten door verhoging van het individuele deel (verdubbeling), maar niet profiteren van het dempende effect door de verlaging van het collectieve deel. De wijziging kan daarmee voor de samenwerkingsverbanden een grotere impact hebben dan gemiddeld. Op basis van simulaties over 2024 zouden 15 samenwerkingsverbanden (swv) vo gemiddeld € 10.997 hogere uitkeringslasten dragen per swv. Feit blijft dat de samenwerkingsverbanden slechts een deel van de door hen veroorzaakte werkloosheidskosten betalen en niet meebetalen aan het collectieve deel van de uitkeringen.

Naast de simulatie van de situatie dat het percentage eigen bijdrage naar 50 procent zou gaan, zijn ook simulaties gemaakt van de situatie dat de eigen bijdrage naar 37,5 procent of naar 75 procent verhoogd zou worden. De resultaten hiervan lieten zien dat een verhoging van de eigen bijdrage naar 37,5 procent te weinig invloed zou hebben om een stimulerende werking op werkgevers te kunnen hebben. Een eigen bijdrage van 75 procent zou daarentegen het solidariteitsprincipe te veel teniet doen en een te groot negatief financieel effect hebben op een deel van de schoolbesturen. De eigen bijdrage van 50 procent is hier een mooie balans tussen.

5. Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

DUO voert de verevening en facturatie van de uitkeringskosten uit. De regeling is daarom voor een uitvoeringstoets voorgelegd aan DUO en via DUO aan de Inspectie van het Onderwijs. Andere uitvoeringstoetsen zijn niet nodig.

Duo acht de regeling haalbaar, maakbaar en uitvoerbaar. De Inspectie van het Onderwijs heeft geen opmerkingen gemaakt.

Daarnaast is het veld betrokken bij deze wijziging. Het WOVO-onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met de VO-raad. Over de aanpassing van de regeling heeft overleg plaatsgevonden met de VO-raad. De aanpassing is ook ter informatie voorgelegd aan het Overkoepelend Netwerk Samenwerkingsverbanden (ONS_{swv}).

6. Inwerkingtreding en overgangsrecht

Om de regeling uitvoerbaar te houden, is ervoor gekozen om geen overgangsrecht toe te passen, maar om de regeling uitgesteld in werking te laten treden. Hiermee wordt voorkomen dat er een ander regime/percentage moet worden toegepast voor de verrekening van de oude uitkeringsrechten dan voor de nieuwe uitkeringsrechten, hetgeen onder andere aanpassing door de uitkeringsinstanties zou vergen van de gegevensleveringen aan DUO en uitvoeringstechnisch complex is.

Omdat een deel van de schoolbesturen, namelijk degenen met relatief hoge werkloosheidskosten, meer gaan betalen aan uitkeringskosten, is een overgangstermijn noodzakelijk. Deze schoolbesturen hebben namelijk de beslissing om iemand te ontslaan, genomen in de afweging dat zij 25 procent van de werkloosheidskosten als eigen bijdrage zouden betalen. Als dit percentage gedurende de uitkeringsduur verandert, dan moeten de werkgevers de tijd krijgen om de effecten van de wijziging zo goed mogelijk op te vangen. Vooral voor kleine schoolbesturen is dit van belang, omdat de kosten voor deze groep sterker kunnen fluctueren.

Er is daarom gekozen om de regeling per 1 januari 2028 in werking te laten treden. Dit geeft de werkgevers ruim 1,5 jaar de tijd om de kosten te kunnen opvangen en de re-integratieactiviteiten te intensiveren met het doel zoveel mogelijk van hun uitkeringsgerechtigden terug naar de arbeidsmarkt te begeleiden. Daarnaast zullen in deze periode veel mensen uit de uitkering stromen omdat zij de maximale uitkeringsduur hebben bereikt.

De uitstroom uit de bovenwettelijke regelingen kan worden geïllustreerd op basis van een tabel die is opgesteld op basis van gegevens van WW-Plus.

VO	Aantallen	Resterend ultimo jaar t.o.v. beginstand 1-1-2026 (aantal en %)
Aantal lopende rechten op 1-1-2026	1848	
Uitstroom 2026	627	1.221 (66,1%)
Uitstroom 2027	428	793 (42,9%)
Uitstroom 2028	281	512 (27,7%)
Aantal lopende rechten op 1-1-2029	512	

De tabel laat zien dat slechts maximaal 28 procent van de bovenwettelijke uitkeringen die er op 1 januari 2026 waren, een jaar na de inwerkingtreding van de regeling nog actief zijn. Voor het grootste deel van de bij aankondiging van de beleidsaanpassing lopende uitkeringsrechten geldt dus dat deze voor inwerkingtreding van deze regeling zijn geëindigd of binnen een jaar eindigen. De tabel is vormgegeven op basis van bereiken van het einde van de uitkering en houdt geen rekening met uitstroom wegens tussentijdse eerdere werkhervatting. In de praktijk is het aantal oude rechten dat op 1 januari 2028 nog van kracht is waarschijnlijk lager. Doel is immers dat de hogere eigen bijdrage ervoor zorgt dat werkgevers meer werk maken van de ondersteuning bij re-integratie.

Bij de nieuwe ontslagen (tussen publicatie en inwerkingtreding van de regeling) heeft de werkgever door de uitgestelde inwerkingtreding rekening kunnen houden met het hogere percentage eigen bijdrage. Voor deze kosten is daarom geen overgangsrecht nodig.

II. Artikelsgewijs

Onderdeel A

Het percentage dat behoort bij uitkeringskosten als bedoeld in [artikel 6.4, eerste lid, van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#) (het collectieve deel) wordt verlaagd van 75 naar 50.

Onderdeel B

Deze technische wijziging betreft de correctie van een onjuiste verwijzing in artikel 3.

Onderdeel C

Het percentage dat behoort bij uitkeringskosten als bedoeld in [artikel 6.4, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#) (het individuele deel) wordt verhoogd van 25 naar 50.

Onderdeel D

Deze technische wijziging betreft de correctie van een onjuiste verwijzing in artikel 5.

Onderdeel E

Deze regeling treedt op 1 januari 2028 in werking, zodat schoolbesturen en samenwerkingsverbanden na publicatie van deze regeling ruim de tijd hebben zich voor te bereiden op een hoger individueel eigen risico in de uitkeringskosten.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Judith Zs.C.M. Tielen

TER ONDERTEKENING

Aan: SOCW

**Onderwijsprestaties en
Voortgezet Onderwijs**

Van

5.1.2.e

T 5.1.2.e

Datum

2 maart 2026

Referentie

62480026

Bijlagen

3

Intern OCW afgestemd

DUO, FEZ

nota

Aanbieding ontwerp wijzigingsregeling verrekening uitkeringskosten vo in verband met de verlaging van het collectieve deel en verhoging van het individuele deel

Aanleiding

De ontwerpregel tot wijziging van de *Regeling verrekening uitkeringskosten in verband met de verlaging van het collectieve deel en verhoging van het individuele deel* wordt voor de (voor deze regeling) verplichte voorhangprocedure aan de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal gestuurd.

Geadviseerd besluit

U wordt verzocht de aanbiedingsbrieven aan de Eerste en Tweede Kamer te ondertekenen, zodat deze aan beide Kamers kunnen worden verzonden en de voorhangprocedure kan plaatsvinden.

Kernpunten

- De regeling voor de verrekening van uitkeringskosten in het voortgezet onderwijs wordt aangepast: de individuele eigen bijdrage aan werkloosheidsuitkeringen wordt verhoogd van 25% naar 50%, terwijl het collectief verrekende deel wordt verlaagd van 75% naar 50%. Dit houdt in dat besturen een groter aandeel van de eigen werkloosheidskosten voor hun rekening nemen.
- De wijziging zorgt ervoor dat besturen een sterkere financiële prikkel krijgen om werkloosheid te voorkomen en meer in te zetten op re-integratie. Ook zorgt dit voor een systematiek die in lijn is met die van het primair onderwijs.
- De wijziging treedt in werking op 1 januari 2028, voor zowel lopende als nieuwe uitkeringen. De publicatie van de regeling is voorzien voor de eerste helft van 2026, met een overgangstermijn van anderhalf jaar om besturen in staat te stellen zich voor te bereiden op de nieuwe situatie.

Toelichting

- Aanleiding voor de wijziging is een onderzoek van Centerdata, CAOP en MOOZ naar de werkloosheidsuitkeringen in het vo dat in december 2024 met de Lerarenbrief naar de Tweede Kamer is gestuurd. Eén van de aanbevelingen uit het rapport is om de eigen bijdrage aan de werkloosheidskosten te verhogen.
- De verhoging van de eigen bijdrage aan werkloosheidsuitkeringen en de mogelijke financiële gevolgen voor besturen zijn afgestemd met de VO-raad. Ook het Overkoepelend Netwerk Samenwerkingsverbanden (ONSv) is vooraf geïnformeerd.

Datum
2 maart 2026

- In de toelichting bij de regeling wordt nader ingegaan op de aanleiding, het doel en de gevolgen van de wijziging. Deze zijn eerder voorgelegd middels de startnota (kenmerk 53825625) en een beslisnota (kenmerk 53832197).
- Op grond van artikel 13.1 en artikel 5.33, tweede lid van de Wet voortgezet onderwijs 2020, dient de wijzigingsregeling vier weken te worden voorgehangen bij beide Kamers der Staten-Generaal.
- Inmiddels is de regeling beoordeeld op maakbaarheid, haalbaarheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid, en voorzien van een juridische toets. De regeling kan daarmee worden voorgehangen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De aanbiedingsnota en de beslisnota (kenmerk 53832197) worden gepubliceerd. Persoonsgegevens in deze nota's worden gelakt.

TER BESLUITVORMING

Aan: SOCW

**Financieel-Economische
Zaken**

Van

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Datum

26 september 2025

Referentie

53832197

Bijlagen

1. Herverdeeleffecten
2. Startnota
wijzigingsregeling WOVO

Intern OCW afgestemd

OPO, OVO

Extern afgestemd

DUO

nota

Nota ter besluitvorming wijzigingsregeling WOVO

Aanleiding

In december 2024 is met de Lerarenbrief het onderzoek naar de werkloosheidsuitkeringen in het vo naar de Tweede Kamer gestuurd. Eén van de aanbevelingen uit het rapport is om de eigen bijdrage aan de werkloosheidskosten voor een (vo-)schoolbestuur te verhogen, zodat schoolbesturen een sterkere prikkel voelen om werkloosheid te voorkomen en te verkorten. In deze nota vragen wij uw akkoord om het percentage eigen bijdrage in de werkloosheidskosten te wijzigen, zodat de wijzigingsregeling voorbereid kan worden.

Geadviseerd besluit

Bent u akkoord met het verhogen van de eigen bijdrage naar 50% aan de werkloosheidskosten voor schoolbesturen in het vo?

Kernpunten

- Voor het wijzigen van dit percentage moet de Regeling verrekening uitkeringskosten vo worden aangepast. In de bijlage is een startnota (beleidskompas) met alle onderbouwing voor het wijzigen toegevoegd.
- In het vo is momenteel de eigen bijdrage aan werkloosheidskosten van ontslagen personeel 25%. Dit betekent dat een schoolbestuur 25% zelf betaalt en 75% wordt omgeslagen over het collectief (het solidariteitsprincipe). In het po is de eigen bijdrage 50% en in het mbo is de eigen bijdrage 100%.
- Doel van het verhogen van de eigen bijdrage naar 50% is dat werkgevers in het vo een sterkere prikkel krijgen om werkloosheid te voorkomen en te verkorten. Uit het onderzoek blijkt dat meer dan de helft van schoolbesturen deze wijziging steunt. Uit het onderzoek blijkt verder dat 26% van de werkgevers uit eigen ervaring het vertrouwen heeft dat de wijziging ook echt werkt.
- Het onderzoek doet geen uitspraken of verhogen van de prikkel zal werken. Maar uit onderzoek naar Eigen risicodragerschap (ERD) blijkt dat financiële prikkels de instroom kunnen beperken en de uitstroom bevorderen¹. In het po is medio 2022 de eigen bijdrage naar 50% verhoogd. Uit eigen analyses en die van het Participatiefonds blijkt dat dit

¹ [UKV De gevolgen van eigen risico dragen in de WGA](#)

heeft gezorgd voor lagere werkloosheid. We verwachten dat dit ook voor vo het geval zal zijn.

- De VO-raad is positief. De bonden vinden het percentage eigen bijdrage een zaak tussen werkgevers en OCW.
- Wel vindt de VO-raad dat er ook actie ondernomen moet worden om de duur en hoogte van de uitkeringen te versoberen. De bonden willen dit echter niet. Dit is aan de cao-partijen zelf. In het lopende cao-overleg is het door de VO-raad op tafel gelegd.
- Het doel is om de regeling in het eerste kwartaal van 2026 te publiceren met een overgangstermijn van circa 2 jaar. We streven ernaar dat daadwerkelijke toepassing van 50% eigen bijdrage per 1 januari 2028 ingaat.
- De overgangstermijn van circa 2 jaar wordt voorgesteld omdat de verhoging van de eigen bijdrage gaat gelden voor zowel lopende als nieuwe uitkeringen.

Toelichting

Feiten en cijfers

- In het vo ontvangen in 2023 ongeveer 2.500 mensen een werkloosheidsuitkering (WW/WOVO). In totaal waren de kosten hiervan ruim €77 miljoen. Dit is gemiddeld 0,85% van de bekostiging. Dit is niet buitensporig hoog, maar lager is altijd beter en in tijden van personeelstekorten is het onwenselijk.
- Momenteel betalen schoolbesturen in het vo gemiddeld € 258.476 aan uitkeringskosten. Het gaat hier om directe kosten (eigen bijdrage) en kosten die collectief worden gedragen.
- De eigen bijdrage en de collectieve verevening werken als communicerende vaten. Wanneer een schoolbestuur een eigen bijdrage betaalt vanwege eigen uitkeringsgerechtigden, gaat het schoolbestuur bij verhoging naar 50% twee keer zoveel eigen bijdrage betalen. Tegelijkertijd neemt het collectieve aandeel voor alle schoolbesturen af.
- DUO heeft op basis van data uit 2024 gesimuleerd wat het effect is voor schoolbesturen als de eigen bijdrage verhoogd wordt.
- 161 schoolbesturen gaan erop vooruit en 117 schoolbesturen erop achteruit.
- Schoolbesturen die nu weinig of geen eigen uitkeringsgerechtigden hebben en dus weinig of geen eigen bijdrage betalen, gaan (uitgaande van de huidige situatie) in totaal minder uitkeringskosten betalen, omdat ze profiteren van een verlaging van de collectieve lasten terwijl de verhoging van de eigen bijdrage relatief klein is. Deze groep gaat er in de toekomst gemiddeld 14,8% (€24.513) op vooruit. Schoolbesturen die al meer eigen bijdrage betalen gaan er gemiddeld 27,2% (€33.731) op achteruit.

- Grote en kleine schoolbesturen gaan er ongeveer even vaak op vooruit als op achteruit. Echter, als kleine schoolbesturen erop achteruit gaan, is het relatieve effect groter dan bij grote schoolbesturen.
- Herverdeeeffecten zijn kort toegelicht in bijlage 1 bij deze nota. Deze effecten gaan uit van de huidige situatie en houden dus geen rekening met eventuele gedragseffecten.
- DUO heeft ook gesimuleerd wat de effecten zouden zijn als de eigen bijdrage verhoogd zou worden naar 37,5% of naar 75%. Uit de resultaten blijkt dat de balans tussen het beleggen van de kosten bij de werkgever die de kosten veroorzaakt en het handhaven van het solidariteitsprincipe in het 50%-scenario het beste tot uiting komt. Bovendien wordt het percentage eigen bijdrage in het vo hetzelfde als in het po als dit op 50% gezet wordt.

Overgangstermijn en risico's

- DUO voert de verevening en facturatie uit. Voor de wijzigingsregeling geldt dat alleen DUO een uitvoeringstoets hoeft te doen.
- Ter voorbereiding op deze toets is DUO al betrokken. DUO is positief over de uitvoering met name wanneer gekozen wordt voor een overgangstermijn van (circa) 2 jaar. In een definitieve uitvoeringstoets moet blijken of de wijziging uitvoerbaar is of niet voor DUO en inspectie. Na uw akkoord wordt deze aangevraagd.
- Na de termijn van circa 2 jaar geldt het nieuwe percentage voor reeds lopende uitkeringen en nieuwe uitkeringen. Er wordt geen ingroeipad ingesteld of onderscheid tussen lopende en nieuwe gevallen gemaakt, omdat dit de uitvoering te complex maakt.
- De relatief lange overgangstermijn is bedoeld om besturen voldoende tijd te geven zich voor te bereiden op de nieuwe systematiek.
- Het is onze inschatting dat met de ruime overgangstermijn van circa 2 jaar de risico's op bezwaar en beroep flink verminderd worden door de forse uitstroom van lopende uitkeringen (afname van 70%, zie tabel hieronder) en door de mogelijkheid om re-integratie te intensiveren voor het zittende bestand werklozen. Onderstaande tabel is vormgegeven op basis van bereiken van het einde van de uitkering en houdt geen rekening met uitstroom wegens tussentijdse eerdere re-integratie. In de praktijk is het beeld daardoor waarschijnlijk nog positiever.
- Tenslotte kan zich het risico voordoen dat werkgevers mensen met een lang arbeidsverleden niet in dienst nemen wegens langdurige uitkeringsrechten bij werkloosheid. Dit risico bestaat nu ook al, maar het verhogen van de eigen bijdrage kan dit risico vergroten.

VO, peildatum: 25/7/2025 incl. terugwerkende kracht toekenningen per 1 januari 2025	Aantallen WOVO	Procentuele bestandsafname t.o.v. beginstand jaar
--	-----------------------	--

Aantal lopende rechten op 1-1-2025	2038	
Uitstroom 2025	646	31,70%
Uitstroom 2026	457	32,83%
Uitstroom 2027	324	34,65%
Aantal lopende rechten op 1-1-2028	611	

Bron: WWplus, WOVO uitkeringen.

Verder beleid terugdringen werkloosheid

- Het aanpassen van de eigen bijdrage is een onderdeel in het beleid om de werkloosheid terug te dringen. Zoals het onderzoek ook aanbeveelt, is er meer nodig: zoals meer transparantie over de kansen, centralisatie van de re-integratieactiviteiten, betere ondersteuning werklozen en beter preventiebeleid.
- Maar het belangrijkste is om naar de hoogte en duur van de bovenwettelijke werkloosheidsuitkeringen zelf te kijken. Het versoberen van de werkloosheidsuitkeringen is al geruime tijd een wens van de raden en OCW. De bonden zien dit niet zitten en stellen dat er betere re-integratie nodig is. Eventuele actie is aan de cao-partijen. De VO-raad heeft versobering van de bovenwettelijke regelingen bij werkloosheid in hun inzetbrief voor de nieuwe cao opgenomen.²

Planning

Wanneer	Wat	Opmerkingen
September – begin oktober 2025	Akkoord startnota	
Medio oktober 2025	Schrijven wijzigingsregeling	
Eind oktober 2025	Uitvoeringstoets DUO	Doorlooptijd max. 8 weken
1e kwartaal 2026	Publicatie wijzigingsregeling	Incl. voorhang procedure TK
Per 1 januari 2028	Ingangsdatum wijzigingsregeling	Indien publicatie 1e kwartaal 2026 niet wordt gehaald, dan schuift de ingangsdatum op naar 1 januari 2029.

---

² [Inzetbrief VO-raad cao-onderhandelingen 2025.pdf](#)

Bijlage 1.
Top 5 van schoolbesturen 2024 die minder/meer gaan betalen bij 50% eigen bijdrage.

Minder betalen	Bedrag -/-, totaal effect incl. lagere collectieve lasten.	Positie in rangorde van sectorale bekostiging vo 2024	Percentage +/- t.o.v. 25% eigen bijdrage	Bekostiging 2024 in €	Percentage +/- t.o.v. totale bekostiging 2024
1	-€ 200.375	5	-13,6%	237.257.421	-0,1%
2	-€171.524	6	-16,8%	178.660.323	-0,1%
3	-€126.550	1	-2,7%	622.832.661	0,0%
4	-€94.495	8	-10%	135.932.589	-0,1%
5	-€92.353	11	-10,1%	144.347.557	-0,1%
Meer betalen	Bedrag +, totaaleffect incl. lagere collectieve lasten				
1	+€652.304	3	+25%	269.049.060	0,2%
2	+€204.471	7	+14,9%	153.548.108	0,1%
3	+€173.914	29	+25,6%	67.205.829	0,3%
4	+€123.090	37	+21,8%	62.254.426	0,2%
5	+€120.667	44	+23,3%	52.871.014	0,2%

In de rest van de top 10 in de rangorde van **bestuursgrootte naar omvang van de bekostiging 2024** ziet het beeld er gematigd uit:

- Nr. 2 betaalt € 38.510 meer (1,4% t.o.v. uitgaven huidige systematiek)
- Nr. 4 betaalt € 13.604 meer (0,8%)
- Nr. 9 betaalt € 9.396 meer (0,9%)
- Nr. 10 betaalt € 7.290 meer (0,7%)

Hoe zijn scholen verdeeld over netto meer en minder betalende?

Zoals aangegeven zijn er 161 besturen die minder gaan betalen bij verhoging van de eigen bijdrage. De 117 besturen die meer gaan betalen zijn zeer divers van omvang. Er zitten, evenals als bij de andere groep, grote, middelgrote en kleine besturen bij.

Verdeling "meerbetalende":

- 40 besturen betalen tot € 10.000 meer;
- 31 besturen tussen € 10.000 en € 20.000 meer;
- 13 besturen tussen de € 20.000 en € 30.000 meer;
- 10 besturen tussen de € 30.000 en € 40.000 meer;
- 15 besturen tussen de € 40.000 en € 100.000 meer en

Datum
26 september 2025

- 8 besturen boven de € 100.000 meer.